

Het Straatnamen-abc

Van Merheimstraat

Tussen Van Hornstraat en Ridder van Cuijckstraat

De Heerlijkheid Boxtel en drie generaties Van Meerheim.

De Van Merheimstraat in Boxtel verwijst naar de familie van Meerheim die in de 14e – 15e eeuw een belangrijke rol speelt in onze plaatselijke geschiedenis. Pater Hans de Visser heeft uitvoering onderzoek gedaan naar de geschiedenis van de heerlijkheid Boxtel (ca. 1100 – 1652). Het resultaat daarvan heeft hij neergelegd in het boek 'Boxtel: een heerlijkheid tussen twee heren'.

In de 14e en 15e eeuw maakt het hertogdom Brabant een roerige periode door. De families van Boxtel, van Meerheim en van Ranst kunnen hun stempel drukken op de ontwikkelingen in Boxtel.

In een lezing, ter gelegenheid van de Bloedmirakelse Avond op woensdag 18 mei neemt Hans de Visser de bezoekers mee naar de heerlijkheid Boxtel van ca. 650 jaar geleden als de Van Meerheims hun intrede doen in kasteel Stapelen. Onze voorouderlijke plaatsgenoten staan dan onzekere en wonderlijke tijden te wachten.

Diederick I van Meerheim zorgt dat hij Boxtel niet meesleurt in een successieoorlog in het Hertogdom Brabant. Daarvoor onderneemt hij een reis naar Praag om leenhulde te brengen aan Rooms keizer Karel IV. Hij komt terug met de leenbrief (29 april 1356), een officieel en waardevol document waardoor Boxtel een rijks onmiddellijke heerlijkheid wordt. Dat het een slimme zet is zal Hans tijdens zijn lezing toelichten.

Willem van Meerheim (1351 – 1420) volgt zijn vader op. Rond 1380 vindt in Boxtel het Bloedmirakel plaats. Hij stuurt eerst een verzoekschrift naar Paus Urbanus VI. Later gaat hij, in juni 1380, met een groep Boxelaren naar de

pauselijk gezant in Frankfurt. Het charter dat Pileus overhandigt aan Willem is gedateerd op 27 juni 1380. Pileus is afgezant van de paus in Rome. In Avignon zit dan een tegenpaus: het Groot Westers Schisma (1378 – 1415).

Diederick II van Meerheim (? – 1435). Hij wordt zelfs schepen van 's-Hertogenbosch en een belangrijk persoon in Brabant. Uiteindelijk behoort hij als lid van de 10 'residerende raadslieden' tot de intimi van de hertog Jan IV. Hij woont vaker in Den Bosch en zelfs in Brussel dan in Boxtel. Als beloning voor de diensten, die vader Willem en hij aan het hertogdom hebben verleend, ontvangt Diederick het leengoed Liempde. Zijn naam komt zelfs voor in een gedicht van een Antwerpse stadssecretaris en dichter Jan van Boendale.

Bron: Programma Bloedmirakelse Avond d.d. 18 mei 2016

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel